

Til lovforslag nr. L 12. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 29. januar 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om gensidig administrativ bistand i sager om direkte og indirekte skatter mellem stater, der er medlem af Europarådet eller OECD

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra Advokatrådet og Erhvervenes Skattesekretariat.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) udtaler:

Behandlingen af lovforslaget har i meget høj grad afdækket

- at mange lande beskytter interesser, der ikke er beskyttelsesværdige, bag begreber som bankhæmmelighed m.v.,
- at Danmark kun i beskedent omfang kan indhente oplysninger af væsentlig betydning for beregning af den danske beskatning,
- at inddrivelse af skyldige skattebeløb kan være særdeles vanskelig allerede af formelle grunde, og
- at mange udenlandsdanskere efterlader sig uinddrivelig skattegæld.

Disse forhold bedres kun minimalt ved gennemførelsen af lovforslaget.

Der er dog ingen grund til at afholde sig fra en tiltræden af bistandsoverenskomsten, da den er et velment forsøg på at bedre dele af de ovenfor beskrevne mangler i det økonomiske samarbejde de enkelte lande imellem. Det er imidlertid vigtigt, at regeringen følger en ratifikation af overenskomsten op med et pres på nære økonomiske samarbejdslande, især EF-landene. Der er en helt utilstødelig trang til i visse lande at tilstræbe så megen lyskyhed som muligt, hvorefter økonomisk virksomhed tiltrækkes af sådanne forhold for derved at omgå almindelige og anerkendte retsregler i de europæiske samfund. Lande, der som Danmark er indstillet på at drive et samfund på en mere civiliseret vis, kan ikke være tjent med, at andre lande undslår sig for at opfylde et sådant minimum af samarbejde, som konventionen lægger op til.

Med en ratifikation fra dansk side er konventionen tiltrådt af Danmark, Norge, Sverige, Finland, Holland og USA. De tiltrædende lande kunne styrke samarbejdet gennem overvejelser om ændret adfærd i forhold til enhver administrativ bistand til lande, der ikke som et mindstemål tiltræder konventionen. Her kunne der i første række overvejes tiltag i forhold til Schweiz, Luxembourg, England og Irland.

Konventionen er kun et beskedent skridt i den rigtige retning. Men der vil med en ratifikation skabes et lidt bedre grundlag for det videre arbejde på området.

Et andet mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) lægger vægt på, at Danmark nu tilslutter sig konventionen. Selv om konventionen indeholder en del mangler, må det anses for et fremskridt, at dette samarbejde mellem OECD-landene styrkes. Mindretallet må derfor beklage, at regeringen har ladet sagen forhale, således som det fremgår af udvalgets spørgsmål 51 og ministerens svar herpå.

Socialistisk Folkeparti finder, at OECD er det rette forum for udvikling af denne slags samarbejde.

Udvalgets behandling af sagen har dog afsløret, at der er et væsentligt behov for udvikelse af det internationale samarbejde vedrørende inddrivelse af skatter generelt. Dette samarbejde er helt udeladt i EF på trods af EF's målsætning om fri bevægelighed for kapital og arbejdskraft, der netop betyder, at der må være fri bevægelighed for opkrævningsmyndighederne, sådan at forstå, at der må være mulighed for gensidig bistand, så skattekrav ikke kan undgås ved, at skyldneren selv flytter eller flytter sine midler til et andet EF-land. Som det fremgår af bilaget med de optrykte spørgsmål fra udvalget og skatteministerens svar herpå, har den danske regering i EF-samarbejdet tilsyneladende helt affundet sig med denne tilstand, der har vist sig særdeles kostbar for statskassen og for de kommunale kasser.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder, at det foreliggende lovforslag er den værste trussel mod den personlige frihed og menneskerettighederne, det danske samfund har stået overfor i mange år. Hele retssamfundets struktur er truet.

Blot ved en mistanke eller påstand om skattekyld kan skattevæsenet kræve og få gen-

nemført en beslaglæggelse af en skatteydere formue, uden der er faldet dom ved en retsinstans om, at der rent faktisk er tale om et skyldsforhold.

Da konventionen har til hensigt, at de forskellige landes skattevæsen kan få adgang til at operere hos hinanden, er det indlysende, at der i meget vid udstrækning vil kunne foregå overgreb på såvel danskere bosat i udlandet som udlændinge bosat i Danmark. F.eks. er det meget ofte således, at de udenlandske skattekrav i bedste fald er tvivlsomme eller udokumenterede. Der henvises til skatteministerens svar på udvalgsspørgsmål 8. Dermed vil et udenlandsk krav om, at det danske skattevæsen skal beslaglægge den pågældende skatteydere aktiver være et groft menneskeligt overgreb. Måske vil skatteyderen på et senere tidspunkt kunne få sine aktiver tilbage, men der er næppe tvivl om, at værdien af det beslaglagte i mellemtiden er faldet, og at periodens mulige indtægter fra investeringerne enten ikke er tilfaldet den retmæssige ejer eller ikke er blevet realiseret. Alle ved, at f.eks. en aktiebeholdning ikke er en statisk størrelse. Samtidig vil det meget ofte være tilfældet, at en ankesag tager flere år og med efterfølgende chikanerier fra landets offentlige myndigheder til følge. Her er bl.a. Tyrkiet et eksempel på, at blot det at anlægge en sag mod myndighederne opfattes som statsfjendsk handling, hvorved man gør sig selv til forræder og samfundsfjende.

Lovforslaget vil, hvis det vedtages, medvirke til at skabe et overvågningssamfund af Orwell'ske dimensioner. Konventionen om gensidig bistand i skattesager, som lovforslaget åbner mulighed for at ratificere, går langt videre end de hidtidige dobbeltbeskatningsregler. Teksten specificerer, at landene skal udveksle oplysninger 1) efter anmodning, 2) automatisk, 3) spontant, uden forespørgsel og 4) tillade andre landes skattemyndigheder at opføre på dansk jord.

Samtidig har hverken regeringen eller andre statslige myndigheder pligt til at meddele den aktuelle skatteyder, at informationerne er blevet udvekslet. Det er ikke befordrende for retssikkerheden, at man, uden at der er rejst sag

eller der for den sags skyld er nogen som helst form for undersøgelse i gang, kan blive registreret og overvåget af det land, man tidligere var bosiddende i.

Fremskridtspartiet ønsker, at ændringer i skattelovgivningen skal have til hensigt at sikre skatteborgernes rettigheder i stedet for at udvide statslige myndigheders beføjelser på bekostning af borgerne.

Pia Gjellerup (S) fmd. Klaus Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S)

Hans Erenbjerg (S) Stavad (S) Ove Fich (S) Jes Lunde (SF) Jens Thoft (SF)

Bente Juncker (CD) Aagaard (KF) Pernille Sams (KF) Peter Brixtofte (V) nfmd.

Svend Heiselberg (V) Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP) Elisabeth Arnold (RV)

Kofod-Svendsen (KRF)

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf**Spørgsmål 5:**

Ministeren bedes oplyse, om de kommunale inddrivelsesmyndigheder mener, at der i dag er tilstrækkelig mulighed for at inddrive skattekrav hos personer, der er fraflyttet til udlandet. Der bedes indhentet udtalelse fra Kommunernes Landsforening og Foreningen af Pantefogeder. Der bedes tilsvarende indhentet udtalelse fra Told- og Skattestyrelsen.

Svar:

Jeg fremsender vedlagt udtalelser af henholdsvis 11., 15. og 18. november 1991 fra Told- og Skattestyrelsen, Foreningen af Pantefogeder samt Kommunernes Landsforening.

I udtalelserne peges der på de manglende muligheder for at få opkrævet danske skatter hos personer, der er udvændret til Storbritannien og Spanien. Som oplyst i min besvarelse af spørgsmål 3 har Storbritannien på forhånd oplyst, at det ikke vil yde bistand med inddrivelse af udenlandske skatter. Spanien har ikke tilkendegivet sin holdning på dette område.

Foreningen af Pantefogeder foreslår at udvide muligheden i pasloven til at nægte udste-

delse af pas eller inddrage allerede udstedt pas, indtil der er stillet fornøden sikkerhed for betalingen af en skatterestance.

Jeg skal hertil bemærke, at det efter min mening vil være yderst betænkeligt at tilbageholde personer her i landet, fordi de har en skatterestance. Det vil desuden medføre betydelige praktiske vanskeligheder at afgøre, i hvilke tilfælde passet i givet fald skulle inddrages.

I udtalelsen fra Foreningen af Pantefogeder nævnes endeligt, at inddrivelse af udenlandske skattekrav ikke altid skal foretages af told- og skattefogederne, som nævnt i lovforslagets bemærkninger. I lovforslagets § 2 er det nemlig bestemt, at sager om bistand med udenlandske direkte eller indirekte skatter skal behandles af de danske myndigheder, som behandler tilsvarende eller lignende sager om danske skatter.

Jeg kan hertil bemærke, at jeg er enig med foreningen i, at det er de kommunale pantefogeder, som foretager inddrivelse af danske direkte personskatterestancer. Jeg kan tilføje, at inddrivelse af restancer med selskabsskatter foretages af told- og skattefogederne. Denne opgavefordeling skal også gælde for inddrivelse af udenlandske skatterestancer.

Skatteministeriet
Told- og Skattestyrelsen

Skatteministeriet

11. november 1991

I skrivelse af 4. november 1991 har departementet anmodet om en udtalelse i anledning af spørgsmål 5 (L 12 – bilag 1) fra Folketingets Skatteudvalg.

Det er Told- og Skattestyrelsens opfattelse, at de muligheder, der i dag er for at inddrive skattekrav hos personer, der er flyttet til udlandet, udnyttes fuldt ud.

Styrelsen mener dog, at der er behov for en forbedring af de eksisterende bilstandsoverenskomster.

Herudover mangler der bilstandsoverenskomster med en række lande.

Der eksisterer for eksempel ingen bilstandsoverenskomst med Storbritannien, som ikke anerkender, at danske skattekrav kan eksekveres umiddelbart i landet. Inddrivelse i Storbritannien ville således forudsætte en engelsk dom, men det kan ikke forventes, at en engelsk domstol vil afsige dom til fuldbyrdelse af et dansk skattekrav.

Foreningen af Pantefogeder
i Danmark
formanden

Skatteministeriet

Odense, den 15/11 1991

Vedr. Deres j.nr. 582-1003-1777 su. Besvarelse af spørgsmål fra Folketingets Skatteudvalg til skatteministeren.

Ved skrivelse af 4. november d.å. har departementet fremsendt ovennævnte spørgsmål til udtalelse hos blandt andet Foreningen af Pantefogeder i Danmark.

Foreningen har indsamlet oplysninger til brug for besvarelsen i et repræsentativt udsnit af landets kommuner (ekskl. Københavns Kommune).

I nævnte anledning kan man oplyse:

- At inddrivelsessamarbejdet mellem de nordiske lande fungerer tilfredsstillende.
- At der med de lande, Danmark i dag har overenskomst, er et rimeligt inddrivelsessamarbejde, idet man specielt kan fremhæve samarbejdet med Tyskland, Frankrig og Luxembourg.
- At der i de lande, som ikke er omfattet af overenskomst, og hvor der i nogen udstrækning derfor alene er mulighed for at anvende de danske repræsentationer, stort set ingen inddrivelsesmuligheder er.

Særligt fremhæves Storbritannien som et særligt problemområde, hvilket i nogen grad

hænger sammen med, at en del udvandring sker dertil.

Foreningen af Pantefogeder i Danmark ser derfor gerne, at der tilvejebringes effektive overenskomster med alle lande tilsluttet EF og/eller OECD.

Alternativt, eller som et supplement, kan man pege på det ønskelige i en udvidelse af den mulighed, der findes i pasloven til for bidragspligtige personer, at nægte udstedelse af pas eller at inddrage et allerede udstedt pas, indtil der er stillet fornøden sikkerhed for restancer m.v. (jf. lov om inddrivelse af underholdsbidrag paragraf 19).

Samtidig skal jeg tillade mig at pege på en misforståelse i bemærkningerne til lovforslag nr. L 12, side 19, til paragraf 2, sidste sætning. Der står her: »Når en anden stat anmoder . . . . ., er det således told- og skattefogederne, som foretager inddrivelsen.« Af lovforslagets paragraf 2 fremgår: »Sager om bistand med udenlandske direkte og indirekte skatter og afgifter behandles i øvrigt af de danske myndigheder, som behandler tilsvarende eller lignende sager om danske skatter og afgifter.«

Inddrivelsen af de danske direkte personskatter foretages ikke af told- og skattefogederne, men af de kommunale pantefogeder.

Kommunernes Landsforening

Skatteministeriet

Den 18. november 1991

J.nr. 582-1003-1777 su – Lovforslag om gensidig administrativ bistand i sager om direkte og indirekte skatter mellem stater, der er medlem af Europarådet eller OECD (L 12).

I skrivelse af 4. november 1991 anmodes landsforeningen om en udtalelse om, hvorvidt der i dag er tilstrækkelig mulighed for at inddrive skattekrav hos personer, der er fraflyttet til udlandet.

I denne anledning skal man oplyse, at de i dag gældende regler efter landsforeningens opfattelse er meget utilstrækkelige, da de ved fraflytning til udlandet åbner mulighed for en bevidst udnyttelse af reglerne til unddragelse af skattebetaling.

Landsforeningen har senest modtaget et eksempel på, hvorledes en skatteyder er udrejst til England efterladende sig en skatterestance på flere millioner kr.

Det er landsforeningens opfattelse, at alle indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomster bør udvides til at omfatte gensidig bistand ved inddrivelse af offentlige krav.

Ikke mindst inden for EF-området er der behov for udvidet adgang til inddrivelse. Blandt de lande, med hvilke der ikke er bistandsoverenskomst p.t., og hvor der især er stort behov for forbedrede inddrivelsesmuligheder, kan nævnes Storbritannien og Spanien.

Spørgsmål 6:

»Ministeren bedes oplyse, hvor store skattekrav (restancer) der i dag opgives at inddrive, fordi skyldnere er flyttet til udlandet og det pågældende land ikke formelt eller reelt vil yde bistand.«

Svar:

Tal for de akkumulerede personskattekrav, som har måttet erklæres uerholdelige på grund af skatteydernes fraflytning til udlandet, er senest opgjort ultimo 1989.

Ultimo 1989 var et samlet beløb på 774 millioner kr. erklæret uerholdeligt, heraf 77 mio. kr. som forældet, som følge af skatteydernes fraflytning til udlandet.

Beløbet er en akkumuleret størrelse dækkende perioden fra kildeskattens indførelse i 1970 til udgangen af 1989.

Spørgsmål 8:

»Ministeren bedes oplyse, i hvilket omfang der i dag indhentes bistand til inddrivelse af skatter i udlandet, gerne med angivelse af antal sager og restancerens størrelse og faktisk afregnet beløb. Tilsvarende bedes oplyst for udlandets anmodning til danske myndigheder om bistand.«

Svar:

Det kan oplyses, at kommunerne årligt indsender ca. 2.500 anmodninger til Told- og Skattestyrelsen, hvori der bedes om et andet lands bistand til inddrivelse af en skatterestance.

Ligeledes modtager de danske myndigheder årligt ca. 2.500 anmodninger fra udlandet om hjælp til inddrivelse af disse landes skattekrav hos her i landet boende personer.

De oplysninger, udvalget har bedt om, registreres ikke samlet. Der er derfor foretaget en manuel optælling baseret på stikprøver.

Størrelsen af de faktisk afregnede beløb fra udlandet, skønnes på dette grundlag i 1990 at udgøre ca. 8 mio. kr. på landsplan.

Med hensyn til de øvrige ønskede oplysninger vil jeg vende tilbage.

Spørgsmål 9:

Ministeren bedes oplyse, om det er korrekt, at et af formålene med nærværende lovforslag er at udveksle data om lovlig skatteundgåelse landene imellem.

Svar:

Formålet med lovforslaget er, at Danmark skal yde administrativ bistand og tilsvarende modtage administrativ bistand fra andre stater, der undertegner konventionen.

Dette skal medvirke til en smidigere skattefastsættelse samt at sikre skatteydernes retsstilling.

Man kan derfor ikke tale om, at et af formålene med lovforslaget er at udveksle data om lovlig skatteundgåelse. Derimod kan jeg naturligvis ikke udelukke, at sådanne data bliver udvekslet igennem de procedurer om udveksling af oplysninger, som beskrives i lovforslaget.

Lovforslaget går bl.a. ud på udveksling af oplysninger mellem to (eller flere) deltagerlande, f.eks. transaktioner over landegrænserne. Et lands myndigheder, som videregiver oplysninger om en transaktion til myndighederne i et andet land, har sjældent overblik over, om transaktionen medfører en lovlig eller ulovlig skatteundgåelse i det andet land efter dette lands skatteret. Udvekslingen af oplysninger kan imidlertid give det andet lands myndigheder grundlag for at undersøge sagen.

Efter konventionens artikel 7 skal myndighederne i en stat således underrette myndighederne i en anden stat, hvis en person eller et selskab opnår en skattefritagelse eller -nedsættelse i denne stat og dette kan medføre en forøget beskatning i den anden stat.

Hvis et udenlandsk foretagende driver virksomhed her i landet på en sådan måde, at Danmark ikke kan beskatte, skal de danske myndigheder altså underrette myndighederne i foretagendets »bopælsstat«, hvis skattebesparelsen i Danmark kan medføre øget beskatning i denne stat.

Efter artikel 7 skal myndighederne i en stat også underrette myndighederne i en anden stat, hvis de opdager, at forretningstransaktioner mellem skatteydere i de to stater ledes gennem et eller flere lande på en sådan måde, at det kan medføre en skattebesparelse i en af staterne eller begge stater.

Hvis danske myndigheder f.eks. opdager at forretningstransaktioner mellem et dansk og et udenlandsk foretagende sker på en sådan måde, at Danmark ikke kan beskatte, skal de danske myndigheder altså underrette myndighederne i den anden stat. Herefter kan myndighederne i den anden stat undersøge, om eventuel skatteundgåelse i denne stat også er lovlig.

Tilsvarende bestemmelser findes i øvrigt allerede for udveksling af oplysninger mellem EF-landene i EF's bistandsdirektivs artikel 4.

Spørgsmål 12:

Ministerens bedes oplyse, hvor lang tid en skatteydere aktiver kan være beslaglagt eller fastfrosset under en sagsbehandling.

Svar:

I henhold til artikel 12 i konventionen skal den stat, der anmodes om bistand, foretage sikringsakter med henblik på inddrivelse af skattebeløb, hvis den anden stat anmoder herom.

I Danmark vil dette ske ved, at der foretages arrest i skatteyderens aktiver. En arrest er et foreløbigt retsmiddel, og en forudsætning for, at fogedretten kan foretage arrest i en skatteydere aktiver, er,

- 1) at der ikke kan foretages udlæg, fordi der endnu ikke foreligger noget tvangsfuldbyrdesgrundlag, og
- 2) at det må antages, at muligheden for senere at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet, jf. retsplejelovens § 627.

Inden en uge efter arresten skal der anlægges retssag ved de almindelige domstole om det skattekrav, for hvilket arresten er gjort. Samtidig skal der nedlægges særskilt påstand om stadfæstelse af arrestens lovlighed.

Retten påkender straks, om arresten er lovligt gjort. Hvis dette er tilfældet, stadfæstes arresten. I modsat fald ophæves arresten.

Derimod vil påkendelse af retssagen om selve skattekravet blive udsat, indtil der foreligger en retskraftig afgørelse vedrørende det udenlandske skattekrav.

Udsættelsestidsrummet vil afhænge af, hvor lang tid der går, inden den udenlandske afgørelse foreligger.

Arresten kan ophæves ved dommen i retssagen, hvilket typisk vil ske, hvis skatteyderen får medhold. Hvis dommen går skatteyderen

imod, vil arresten bortfalde, når ankefristen er udløbet, men dommen vil danne grundlag for, at der kan foretages udlæg til afløsning af arresten.

Spørgsmål 14:

Ministerens bedes oplyse, i hvilket omfang L 12 og konventionen går videre end EF-direktivet om gensidig bistand i skattesager, som kun angår bistand ved udveksling af oplysninger.

Svar:

Det antages, at det EF-direktiv, der henvises til i spørgsmålet, er direktiv 77/799/EØF af 19. december 1977 med senere ændringer.

Jeg kan oplyse, at konventionen går videre end EF-direktivet ved at omfatte såvel direkte som indirekte skatter. EF-direktivet omfatter kun direkte skatter på indkomst og formue samt merværdiafgift. Konventionen omfatter også punktafgifter, bo-, arve- og gaveafgifter, grundskyld, arbejdsmarkedsbidrag og afgifter på spil.

En liste over de af konventionen omfattede skatter vedlægges.

(Danske skatter og afgifter, som omfattes af konventionen)

Artikel 2, stk. 1, a:

- (i) indkomstskatten til staten, den særlige indkomstskat, udbytteskatten, renteskatten, royaltyskatten, skatter i henhold til kulbrinteskatteloven,
- (ii) ingen,
- (iii) formueskatten til staten.

Artikel 2, stk. 1, b:

- (i) den kommunale indkomstskat, den amtskommunale indkomstskat, kirkeskatten,
- (ii) ingen,
- (iii) A bo-, arve- og gaveafgift,
B kommunal grundskyld/dækningsafgift,
amtskommunal grundskyld,
C merværdiafgift,
D afgift i henhold til lov om afgift af spiritus m.m., lov om afgift af vin og frugtvin m.m.,

- lov om afgift af øl,
- lov om afgift af mineralvand m.v.,
- lov om afgift af visse flyrejser,
- lov om afgift af chokolade- og sukkervarer m.m.,
- lov om afgift af konsumis,
- lov om tobaksafgifter,
- lov om forskellige forbrugsafgifter,
- lov om afgift af lystfartøjsforsikringer,
- lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m.v.,
- lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v.,
- lov om afgift af benzin,
- lov om afgift af elektricitet,
- lov om afgift af visse olieprodukter,
- lov om afgift af gas,
- lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v.,
- lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger,
- lov om afgift af visse detailsalgspakninger,
- E afgift i henhold til
  - lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v.,
- F ingen,
- G afgift i henhold til
  - lov om afgifter af spillekasinoer,
  - lov om totalisatorspil,
  - lov om tipping og lotto,
  - lov om overdragelse af aktier m.v.,
  - lov om løsumsafgift for virksomheder inden for den finansielle sektor,
  - bidrag i henhold til
  - lov om arbejdsmarkedsbidrag.

Spørgsmål 15:

Ministeren bedes oplyse, i hvilket omfang L 12 og konventionen går videre end EF-direktivet om gensidig bistand i skattesager, der ikke angår bistand ved udveksling af oplysninger.

Svar:

Det antages, at det EF-direktiv, der henvises til i spørgsmålet, er direktiv 77/799/EØF af 19. december 1977 med senere ændringer.

Jeg kan oplyse, at nævnte direktiv alene angår bistand ved udveksling af oplysninger. Konventionen går således videre ved også at omfatte bistand med hensyn til inddrivelse samt forkyndelse af dokumenter.

Spørgsmål 16:

- »I fortsættelse af besvarelsen af spørgsmål 6 (jf. bilag 2), hvori det oplyses, at der er opgivet inddrivelse af skatter for 774 mio. kr. ultimo 1989, fordi skyldneren var fraflyttet til udlandet, ønskes følgende supplerende oplysninger:
- a. Hvor stort anses tallet for at være pr. 1. oktober 1991 (eventuelt ved et skøn)?
  - b. Hvilke lande er skyldneren flyttet til (eventuel skønsmæssig fordeling)?«

Svar:

- a. Ifølge senest foreliggende opgørelse var tallet ultimo 1989 774 mio. kr. Ultimo 1988 udgjorde det tilsvarende tal 701 mio. kr. Hvis der forudsættes en årlig stigningstakt som fra 1988 til 1989, vil størrelsen af afskrevne restancer pr. 1. oktober 1991 udgøre ca. 925 mio. kr.
- b. Der foreligger ingen opgørelse over fordelingen på lande af skyldnere, der er flyttet til udlandet.

Spørgsmål 17:

I fortsættelse af ministerens svar på spørgsmål 1-4 og 7 (jf. bilag 5) ønskes følgende supplerende oplysninger:

Skal svaret på spørgsmål 1 forstås således, at ministeren erkender, at konventionen ikke er tilstrækkelig til at sikre en hensigtsmæssig skatteopkrævning fra danske skatteskyldnere, der er fraflyttet Danmark til et andet konventionsland?

Svar:

I og med at der efter konventionens artikel 30 er mulighed for at tiltræde konventionen med forbehold for bistand i inddrivelsessager, er konventionen ikke anvendelig til at sikre en hensigtsmæssig skatteopkrævning fra danske skatteskyldnere, der er fraflyttet Danmark til et andet konventionsland, såfremt tilflytterlandet har taget forbehold efter artikel 30. Over for de lande derimod, der ikke har taget forbehold efter artikel 30, er det opfattelsen, at konventionen vil kunne sikre en hensigtsmæssig opkrævning.

Spørgsmål 18:

Konventionens bestemmelser om bistand

med inddrivelse af skyldige skatter bedes sammenlignet med den tilsvarende nordiske aftale.

Svar:

Konventionens afsnit II indeholder bestemmelser om bistand med hensyn til inddrivelse. Hovedparten af afsnittets bestemmelser er direkte sammenlignelige med bestemmelserne i den nordiske aftale. Der forekommer dog enkelte bestemmelser, som ikke findes i den nordiske aftale:

I konventionens artikel 11, stk. 2, er fastsat, at medmindre andet er aftalt mellem staterne, kan krav, der bestrides, ikke gennemføres. Endvidere gælder, at hvor krav er rettet mod en person, som ikke er hjemmehørende i den stat, der anmoder om bistand, kan kravet – medmindre andet er aftalt – kun gennemføres når det ikke længere kan bestrides.

I artikel 13 er fastsat nogle rent formelle krav til de dokumenter, der skal ledsage en anmodning om bistand.

Endelig indeholder artikel 14, stk. 3, en særlig 15-årig forældelsesfrist fra udstedelsen af det oprindelige dokument, der hjemler tvangsinddrivelse.

Spørgsmål 19:

Hvilke konsekvenser tager regeringen i EF-samarbejdet af, at England og Irland stiller sig uden for dette EF-samarbejde vedrørende inddrivelse af skyldige skatter?

Svar:

Jeg kan oplyse, at konventionen vedrører bistand mellem stater, der er medlem af Europarådet eller OECD. Konventionen har således intet at gøre med EF eller EF-samarbejdet.

Spørgsmål 20:

I fortsættelse af besvarelsen af spørgsmål 7 bedes regeringen redegøre for sin principielle holdning til EF-samarbejdet om inddrivelse af skatter, herunder om regeringen ikke mener, det er en naturlig konsekvens af princippet om personers og kapitalens frie bevægelighed, at skattemyndighederne skal have mulighed for at inddrive skyldige skatter af borgere og i midler, der er flyttet fra det pågældende land til et andet EF-land.

For spørgeren er det ikke afgørende, hvilken nationalitet pantefogeden har, blot pantefoge-

dens arbejde ikke fortsat kan standses af landegrænser.

Svar:

Jeg kan oplyse, at der ikke foregår EF-samarbejde om inddrivelse af direkte skatter. EF-Kommissionen undersøgte i 1986 medlemslandenes holdning til et eventuelt direktiv om bistand med inddrivelse af direkte skatter. Hovedparten af medlemslandene var positivt indstillet, medens især Storbritannien vendte sig mod tanken. Da forslag på skatteområdet fortsat kræver enstemmighed, har Kommissionen ikke fundet grundlag for at fremsætte forslag på området.

Fra dansk side vil vi se positivt på et EF-initiativ, men indtil videre må vi nøjes med de muligheder, der foreligger i kraft af de bilaterale dobbeltbeskatningsaftaler.

Spørgsmål 32:

Er ministeren enig i udtalelsen fra Told- og Skattestyrelsen om, at der er behov for en forbedring af de eksisterende bistandsoverenskomster?

Svar:

I Told- og Skattestyrelsens udtalelse, som er nævnt i mit svar til spørgsmål 5, nævnes det, at der er behov for en forbedring af de eksisterende bistandsoverenskomster, og at der mangler bistandsoverenskomster med en række lande.

OECD's og Europarådets bistandskonvention omfatter såvel direkte som indirekte skatter og dækker således et bredere område end bistandsbestemmelser, som findes i de eksisterende dobbeltbeskatningsoverenskomster, bortset fra den nordiske.

Jeg mener således, at bestemmelserne i bistandskonventionen giver en forbedring i forhold til de gældende bistandsbestemmelser, som ønsket af Told- og Skattestyrelsen, samtidig med at der er taget hensyn til skatteydernes berettigede interesser.

Det afgørende er imidlertid – som nævnt af Told- og Skattestyrelsen – at så mange lande som muligt deltager i samarbejde med bistand ved inddrivelse. Herved får bistandskonventionen størst betydning.

I denne forbindelse er det vigtigt, at nogle lande tager initiativet og underskriver konventionen på et tidspunkt, hvor den ikke er under-

skrevet af så mange lande og dermed endnu ikke af så stor betydning.

Spørgsmål 33:

Hvilke konkrete initiativer vil ministeren tage i EF – og ved tosidige forhandlinger med de pågældende lande – som konsekvens af det i udtalelsen fra Told- og Skattestyrelsen anførte?

Svar:

Med hensyn til initiativer i EF kan jeg henvisse til min besvarelse af spørgsmål 20 til lovforslaget. Det er EF-Kommissionen, der har initiativretten til fremsættelse af direktivforslag på området.

For så vidt angår initiativer i forbindelse med tosidige forhandlinger kan jeg oplyse, at en bestemmelse om gensidig bistand med forkyndelse og inddrivelse indgår som en fast bestanddel af danske forslag til dobbeltbeskatningsaftaler. Bestemmelsen indgår således i den nye aftale med Tyrkiet, der blev underskrevet i sommer. Bestemmelsen er ligeledes kommet ind i en netop genforhandlet aftale med Frankrig.

Det er normalt ikke muligt, at opnå forhandlinger med en aftalestat alene om indsættelse af en bestemmelse om gensidig bistand i en bestående aftale. Bestemmelsen vil derfor typisk kunne komme ind i forbindelse med egentlige genforhandlinger af de eksisterende aftaler.

Jeg skal dog samtidig henlede opmærksomheden på, at der findes lande, som afviser at lade bestemmelsen indgå i en aftale. Det kan for eksempel skyldes, at landet ikke har mulighed for at gennemføre sager om udenlandske skattekrav ved sine domstole og dermed ikke kan efterleve den forpligtelse en aftale indebærer.

Spørgsmål 34:

»Hvorledes har udtalelsen fra Told- og Skattestyrelsen om, at der er behov for en forbedring af de eksisterende bistandsoverenskomster, givet sig udtryk i de af styrelsen udarbejdede oplæg for en forbedret opkrævning og i de af regeringen udarbejdede initiativer til en forbedret opkrævning?«

Svar:

Regeringens initiativer til en forbedret opkrævning herunder Told- og Skattestyrelsens strategiplan, indeholder en række konkrete forslag og ideer til at nedbringe restancerne.

Der har løbende været arbejdet på at indgå forbedrede bistandsoverenskomster, og de er derfor ikke indgået i de konkrete forslag på opkrævningsområdet.

Spørgsmål 35:

Ad svar på spørgsmål 18 (bilag 17).

Der ønskes en vurdering af forskellen, ikke blot en beskrivelse.

Svar:

Som oplyst i mit svar på spørgsmål 18 i udvalgets skrivelse af 19. november 1991 (L 12 – bilag 12) er der i vidt omfang sammenfald mellem OECD-konventionens og den nordiske bistandsaftales bestemmelser om inddrivelse.

Som ligeledes nævnt i svaret indeholder OECD-konventionen imidlertid bestemmelser om, at medmindre andet er aftalt mellem staterne, kan krav, der bestrides, ikke gennemføres, og krav mod personer, der ikke er hjemmehørende i den stat, der anmoder om bistand, kan kun gennemføres, når de ikke længere kan bestrides.

Der ligger heri den beskyttelse af skatteydernes rettigheder, at kravet skal være endeligt fastslået af myndighederne, og for så vidt angår personer, der ikke er hjemmehørende, skal almindelige appelmuligheder tillige være udtømt.

Det er min vurdering, at den garanti, der ligger heri, kan sammenlignes med den garanti, der ligger i den danske inddrivelseslovs og retsplejelovens bestemmelser om indsigelse under fogedsager.

Spørgsmål 36:

Ad svar på spørgsmål 19 og 20 (bilag 17)

Idet spørgeren godt er klar over, at nærværende lovforslag vedrører en OECD- og Europarådskonvention, ønskes alligevel ministerens vurdering af EF-samarbejdet på området, herunder specielt hvad Danmark i EF agter at foretage sig over for England og Irland, når disse lande ikke vil medvirke til bistand i inddrivelsessager.

Bilag til bet. o. lovf. vedr. gensidig administrativ bistand

Svar:

De direkte skatter er i modsætning til de indirekte skatter ikke omfattet af Romtraktaten og dermed heller ikke af EF-samarbejdet.

Samarbejdet med de andre EF-lande foregår derfor ikke som EF-samarbejde, men som bilateralt samarbejde mellem Danmark og de enkelte medlemslande.

Udvalget beder således om en vurdering af et ikke-eksisterende samarbejde, hvilket jeg selvsagt ikke er i stand til at give. Der er af samme grund ikke basis for, at Danmark i EF foretager sig noget over for England og Irland.

Det er min vurdering, at konventionen – også under hensyn til det manglende EF-samarbejde på området – er et forsøg på at komme videre med det internationale samarbejde om inddrivelse af direkte skatter. Jeg finder det beklageligt, hvis for mange lande af den ene eller anden grund ikke ser sig i stand til at gennemføre konventionen og dermed blokerer for et velment initiativ på området.

Spørgsmål 37:

Ad svar på spørgsmål 19 og 20 (bilag 17)

Mener ministeren, at det er tænkeligt, at vi om nogle år har et EF med fælles valuta og møntfod, men således at offentlige krav f.eks. på skatter og afgifter ikke kan inddrives i dele af dette fælles økonomiske område?

Svar:

Der er ikke nødvendigvis nogen sammenhæng mellem indførelse af fælles valuta og møntfod og medlemslandenes regler om gennemførelse af udenlandske krav, herunder skattekrav.

En forpligtelse for medlemslandene til inddrivelse af direkte skatter i lighed med, hvad der gælder for told og moms, kunne tænkes gennemført, hvis området for direkte skatter blev inddraget under EF's kompetence. Der har dog ikke – heller ikke under forhandlingerne om den økonomiske og monetære union – været fremsat forslag herom.

Det er min vurdering, at den voksende integration i EF i sig selv vil føre til øget behov for samarbejde mellem medlemslandenes myndigheder også om inddrivelse af skattekrav.

Så længe nogle medlemslande imidlertid ikke ser sig i stand til at indgå et sådant samar-

bejde, ser jeg ingen muligheder – heller ikke i den økonomiske og monetære union – for at tvinge dem hertil.

Spørgsmål 41:

I forlængelse af svar på spørgsmål 32 bedes ministeren oplyse, i hvilket omfang det er af betydning for konventionens internationale ratificering, at nogle få »foregangslande« under-skriver konventionen »på et tidspunkt, hvor den ikke er underskrevet af så mange lande og dermed endnu ikke er af så stor betydning«.

Svar:

Jeg nævnte i svaret på spørgsmål 32, at Europarådets og OECD's bistandskonvention vil give bedre muligheder for samarbejde mellem skattemyndighederne i forskellige lande i forhold til de gældende bistandsbestemmelser i dobbeltbeskatningsoverenskomsterne. Det er imidlertid afgørende, at så mange lande som muligt deltager i samarbejdet, idet konventionen herved får størst betydning.

Jeg tilføjede så i svaret, at det i denne forbindelse er vigtigt, at nogle lande tager initiativet og underskriver konventionen på et tidspunkt, hvor den ikke er underskrevet af så mange lande og derfor endnu ikke af så stor betydning.

Hermed mente jeg, at konventionen aldrig træder i kraft, hvis alle lande venter med at tiltræde konventionen, indtil den omfatter mange lande og dermed har stor betydning. Nogle lande bør derfor tage initiativet og underskrive konventionen hurtigst muligt, selv om den endnu ikke omfatter så mange lande og dermed alene har betydning i samarbejdet mellem disse lande.

Når konventionen først viser sin betydning i praksis i samarbejdet mellem de lande, der er omfattet, vil flere lande deltage.

Spørgsmål 42:

I forlængelse af ovenstående spørgsmål bedes ministeren oplyse, hvorledes det er til fordel for Danmark at være blandt de første til at ratificere konventionen.

Svar:

Der er ikke nogen selvstændig fordel for Danmark ved at være blandt de første til at ratificere konventionen.

Konventionen giver imidlertid et bedre grundlag for deltagerlandenes internationale samarbejde, og det er derfor til fordel for Danmark at være omfattet af konventionen så hurtigt som muligt.

Spørgsmål 43:

Vil ministeren fremsende de to forslag om ændringer i EF's direktiver om gensidig administrativ bistand i skattespørgsmål (EFT C 141 af 7.6.1991, side 7, og EFT C 187 af 27.7.1990, side 23) samt et kort resumé af det reelle indhold af de to forslag?

Svar:

EF's ministerråd vedtog den 19. december 1977 et direktiv om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter (77/799/EØF).

Ved direktiv 79/1070/EØF blev dette bistandsdirektiv udvidet til også at omfatte området merværdiafgift.

Bistandsdirektivet blev først foreslået ændret ved et forslag, offentliggjort i EFT C 141 af 7. juni 1989, som vedlægges.

Forslaget går ud på en ændring af direktivets artikel 8. Efter denne bestemmelse har en medlemsstat ikke pligt til at foranstalte undersøgelser eller videregive oplysninger, såfremt denne stat i henhold til egen lovgivning eller administrativ praksis er forhindret i at udføre disse undersøgelser eller i at fremskaffe eller anvende disse oplysninger til egne formål.

Kommissionen har foreslået, at denne bestemmelses anvendelsesområde skal indskrænkes. Efter forslaget skal en stat ikke kunne afslå at fremskaffe oplysninger til brug for en anden stat med den begrundelse, at dette strider mod statens administrative praksis, hvis denne anden stat kan anføre konkrete grunde til at antage, at en i denne anden stat hjemmehørende skatteyder har overført betydelige midler til den førstnævnte stat uden at selvangive indtægterne heraf.

Bistandsdirektivet blev desuden foreslået ændret ved et forslag offentliggjort i EFT C 187 af 27. juli 1990, som vedlægges. Dette forslag blev forelagt af Kommissionen den 17. maj 1990 som led i den ordning for moms og punktafgifter, der skal gælde i EF, når de fiskale grænser ophæves pr. 1. januar 1993. Formå-

let med forslaget var at udskille den gensidige bistand vedrørende moms og punktafgifter til regulering i en forordning. Hidtil har momsområdet været omfattet af EF's generelle bistandsdirektiv.

På økonomi- og finansministermødet den 11. november 1991 blev det imidlertid besluttet som hovedregel at bibeholde den indirekte beskatning i bistandsdirektivet. Der blev samtidig opnået politisk enighed om et forordningsforslag, som kun angår moms og kun en begrænset del af den gensidige bistand, nemlig den mere automatiske udveksling af oplysninger mellem medlemslandenes myndigheder fra den 1. januar 1993. Jeg vedlægger teksten til dette kompromisforslag, der er optaget som rådsdokument 9797/91.

Dette medfører således, at forslaget af 17. maj 1990 ikke gennemføres.

Spørgsmål 44:

Hvilke bestræbelser har regeringen gjort i EF's Ministerråd og over for EF-Kommissionen for at få skabt retningslinier, der sikrer bistand til opkrævning af skatterestancer i alle EF-lande under behandlingen af disse to direktivforslag?

Spørgsmål 45:

Hvilke bestræbelser har regeringen i øvrigt gjort i EF's Ministerråd og over for EF-Kommissionen for at få skabt retningslinier, der sikrer bistand til opkrævning af skatterestancer i alle EF-lande?

Spørgsmål 46:

Hvilke bestræbelser vil regeringen gøre i EF's Ministerråd og over for EF-Kommissionen for at få skabt retningslinier, der sikrer bistand til opkrævning af skatterestancer i alle EF-lande under behandlingen af disse to direktivforslag?

Spørgsmål 47:

Hvilke bestræbelser vil regeringen i øvrigt gøre i EF's Ministerråd og over for EF-Kommissionen for at få skabt retningslinier, der sikrer bistand til opkrævning af skatterestancer i alle EF-lande?

Svar:

Jeg skal først gøre opmærksom på, at vedtagelsen af forslag til EF-direktiver vedrørende direkte beskatning kræver enstemmighed.

Jeg kan derefter oplyse, at EF-Kommissionen allerede i 1986 undersøgte medlemsstaternes holdning til et eventuelt forslag til direktiv om bistand med inddrivelse af direkte skatter.

Især Storbritannien var imod et direktiv herom.

Herefter har hverken Kommissionen eller andre medlemsstater fundet grund til at tage initiativer på dette område.

Spørgsmål 48:

Skatteministeren bedes fremsende en kopi af EF-Kommissionens svar i EF-Parlamentet den 19. juli 1991 på spørgsmål om sammenhængen mellem EF arbejdet for fælles administrative retningslinier og OECD-konventionen.

Svar:

Jeg fremsender vedlagt kopi af Kommissionens svar af 19. juli 1991 på skriftlig forespørgsel om Europarådets konvention om administrativt samarbejde på det skattemæssige område, jf. EFT C 259, side 42.

Spørgsmål 49:

Er det på grund af Kommissionens holdning, jf. ovennævnte redegørelse, at regeringen har forsinket Danmarks ratificering af konventionen?

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 51.

Spørgsmål 50:

Ministeren bedes fremsende det i svaret omtalte forslag til forordning, samt et kort resumé af dets indhold og reelle betydning.

Svar:

I det Kommissions-svar, som er nævnt i spørgsmål 48 og svaret hertil, oplyses det, at Kommissionen har fremsat et forslag til en forordning, som til en vis grad bygger på Europarådets og OECD's bistandskonvention. Formålet er at forbedre bistanden i momssager og udvide den til at omfatte punktafgifter.

Der er tale om det forslag til forordning, som også er nævnt i udvalgets spørgsmål 43. Som nævnt i svaret til spørgsmål 43 er forslaget vedlagt. Jeg henviser i øvrigt til svaret på spørgsmål 43.

Spørgsmål 51:

Hvad er årsagen til, at regeringen først i oktober 1991 fremsætter forslag om ratificeringen af konventionen, når det betænkes, at der allerede den 25. januar 1988 blev åbnet for undertegnelse, og at der i Folketinget i 1989 blev efterlyst et lovforslag (spørgsmål S 18, FF spalte 395-98 i folketingsåret 1989-90)?

Svar:

Når der først nu fremsættes lovforslag om Danmarks tiltrædelse af bistandskonventionen, skyldes det hovedsageligt, at jeg har prioriteret andre arbejdsopgaver højere end dette lovforslag.

Dette hænger bl.a. sammen med, at bistandskonventionen først træder i kraft, når fem lande har ratificeret den.

Indtil nu har Norge, Sverige og USA ratificeret konventionen. Det har derfor ikke haft praktisk betydning, at Danmark ikke har undertegnet og ratificeret den.

Jeg er meget positivt indstillet over for bistandskonventionen og ønsker, at Danmark skal deltage i dette samarbejde, når det kommer i gang.

Det kan forventes, at konventionen snart vil træde i kraft, idet både Finland og Holland har undertegnet konventionen og er i gang med at få den ratificeret.